

Der var stillet 1 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslaget og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Samuelson: Udvalget har haft et samråd med arbejdsministeren, og i dette samråd har arbejdsministeren oplyst, at i foråret 1974 er det første hold fra den administrative mellemuddannelse færdig, og derfor vil der være høstet erfaringer, som kan danne grundlag for en fremsættelse af forslag om revision af loven i folketingsåret 1974-75. Der er således enighed om at anbefale det stillede ændringsforslag.

Hermed sluttede forhandlingen.

§§ 1-9, ændringsforslaget om en ændret affattelse af § 10 og § 10 i den ændrede affattelse

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om saltvandsfiskeri.

(Lovforslaget (nr. 106) findes i tillæg A. sp. 2241, fremsættelsen i tidenden sp. 2272).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Risgaard Knudsen: Der har i den senere tid været talt og skrevet meget om dansk og grønlandsk laksefiskeri, og laksestriden kunne i øvrigt give anledning til en række

bemærkninger. Bl. a. finder jeg, at der kan være grund til at fremhæve, at laksefiskerne har været udsat for en række efter min opfattelse usaglige angreb, og fangststatistikken mener jeg også understreger en sådan opfattelse. Der kan også være grund til at minde om, at der har været tale om et lovligt fiskeri.

Når det er sagt, vil jeg gerne føje til, at der ikke kan være tvivl om, at vi med alt taget i betragtning fra dansk side bør bidrage til en ophjælpning af laksebestanden. Det er også det sigte, som det foreliggende lovforslag har. Derfor finder jeg også, at der er grund til her i dag at takke ministeren for initiativet, som ligger bag dette lovforslag.

Det ville blot have været ønskeligt, såfremt dette initiativ var blevet taget på et langt tidligere tidspunkt, og det har ikke manglet på opfordringer til ministeren hertil, heller ikke fra mit partis side. Må jeg minde om, at det ærede medlem hr. Otto Mørch nu for flere måneder siden efterlyste oplysninger om, hvornår og i hvilket omfang der ville blive søgt tilvejebragt midler til en øget udsætning af lakseyngel og udsætning af sættefisk. Det ville have været ønskeligt, såfremt ministeren allerede på daværende tidspunkt havde taget skridt til at søge den fornødne finansielle hjemmel hertil. Var det sket, kunne vi måske have været forskånet for den sidste og meget ubehagelige runde i laksesagen.

Jeg skal heller ikke her i dag skjule, at jeg finder, at såvel danske laksefiskere, hvis erhvervsudøvelse allerede er blevet stærkt begrænset, som de områder inden for dansk erhvervsliv, der frygter en boykot af deres varer i England, Canada og USA, må have krav på at blive orienteret om, hvad der hidtil er blevet gjort fra dansk side i de pågældende lande for at søge denne kraftige og efter min opfattelse usaglige kampagne imødegået. Desværre tyder det på, at der ikke i tide fra dansk side er blevet gjort tilstrækkeligt for at imødegå denne meget ensidige kampagne, men samtidig vil jeg meget gerne over for ministeren erkende, at jeg fuldt ud er klar over, at man vel nok ikke i de pågældende lande fra dansk side har haft de bedste muligheder for at give en virkelig saglig information om laksesagen. Det er ikke så ligetil at hamle op med amerikanere, der har penge nok og magt til at købe tv-

[Risgaard Knudsen.]

tid. Den måde, hvorpå militærattachéen i London ifølge oplysninger i dagspressen har taget på sagen, tyder just heller ikke på, at den mere, om jeg så må sige, interne information har været tilstrækkelig bl. a. fra fiskeriministeriets side.

Jeg ved imidlertid ikke, om det af det ærede medlem hr. Henry Møller stillede spørgsmål vedrørende laksesagen, som ministeren skal svare på i tingets spørgetid i morgen, skal tages som udtryk for, at man fra konservativ side er i tvivl om, hvorvidt der fra ministerens og fra fiskeriministeriets side er gjort tilstrækkeligt for bl. a. i USA at informere offentligheden om den egentlige baggrund for sagen. Men det kan vi måske få nærmere afklaret eller få nærmere rede på her i dag. Det kan jo være, at man fra konservativ side deler den opfattelse, som Jyllands-Posten gav udtryk for i går, at man fra fiskeriministeriets side har været alt for afslappet og hidtil kun besvaret alle angreb med tomme fraser eller tavshed.

I øvrigt mener jeg, at der kan være grund til nærmere at overveje, om ikke udgifterne til den øgede udsætning af sættefisk og yngel af laksefisk alene bør afholdes af staten. Der kan jo ikke blive tale om noget større beløb, i hvert fald ikke her i starten, og nu drejer det sig efter min mening først og fremmest om at komme i gang med disse udsætninger. Der har været snakket længe nok om denne sag; en ærlig vilje til at gøre noget må nu også komme til udtryk. Jeg kan i hvert fald ikke uden videre give tilsagn om, at mit parti vil medvirke til, at der pålægges en snæver kreds af laksefiskere en særlig afgift. Der er nemlig tale om en række forhold, som taler imod en sådan afgift, og hele sagens forløb må vel også pege henimod, at staten påtager sig den udgift.

Jeg vil derfor ud fra disse betragtninger sætte pris på, såfremt ministeren allerede her i dag vil give oplysninger om, hvor stort et beløb man i starten skønner anvendt til ophjælpning af laksebestanden. En sådan oplysning må ministeren vel være i stand til at give, idet jeg mener, at man allerede i fiskeriministeriet har foretaget visse beregninger med henblik herpå og også har et overblik over, i hvilket omfang man på nuværende tidspunkt kan få de fornødne sættefisk og yngel. Fra mit partis side på-

skønner vi som sagt ministerens initiativ til en ophjælpning af laksebestanden, om end det ville have været ønskeligt, såfremt dette initiativ var blevet taget på et langt tidligere tidspunkt.

Ud over det allerede nævnte kan der i lovforslaget være enkelte andre spørgsmål, som vi vil sætte pris på at få lejlighed til at drøfte i et udvalg.

Når ministeren med det foreliggende lovforslag også tilsigter en mere smidig mulighed for en ajourføring af saltvandsfiskerilovens mærkningsbestemmelser, og når ministeren motiverer ønsket om en sådan større bemyndigelse med at henvise til, at der forestår en tilpasning af de danske bestemmelser til de i henhold til konventionen om ordensregler for fiskeriet i det nordlige Atlanterhav gældende bestemmelser, kan man sådan set undre sig over, at folketinget ikke allerede har fået kendskab til denne konvention. I sin skriftlige forelæggelse har ministeren ganske vist tilkendegivet, at den nævnte konvention snarest vil blive forelagt folketinget i forbindelse med et andet lovforslag. Den oplysning gav ministeren over for folketinget den 10. december. Nu skriver vi imidlertid den 26. januar, og folketinget har stadig ikke fået forelagt hverken konventionen eller det bebudede lovforslag; det giver mig anledning til at spørge: hvad mener ministeren egentlig med ordet snarest?

Ministeren må endelig ikke tage disse bemærkninger som en kritik af fiskeriministeriets arbejde. Jeg går ud fra, at det må have sin acceptable forklaring, at vi endnu ikke har fået forelagt den pågældende konvention og det således bebudede lovforslag, men jeg finder også, at folketinget må have krav på at blive orienteret om, hvorfor der ikke er sket noget, og jeg går ud fra, at vi kan få oplysning herom i dag. Vi skulle jo nødigt bibringe befolkningen det indtryk, at vi på fiskeriområdet lovgiver i blinde.

Henry Møller: I forbindelse med det lovforslag, vi har til debat i dag, er det umuligt at komme uden om den diskussion, der er rejst af en kreds — for mig at se en meget lille kreds — i Amerika, som har rejst en kritik imod de danske fiskere både her i Danmark og på Færøerne og Grønland. Men det skal også siges i denne diskussion, at det

[Henry Møller.]

lovforslag, som vi skal drøfte i dag, ikke har nogen direkte forbindelse med denne kritik.

Når vi ser på det lovforslag, som fiskeriministeren her har fremsat, vil jeg på mit partis vegne give tilslutning til den første ændring, § 1, nr. 1, hvorefter det bliver muligt for fiskeriministeren på en smidigere og lettere måde at foretage nødvendige ændringer, således at vi ikke, hver gang der sker en udvikling af fiskegrejer og fiskerfartøjer, skal skride til en ændring af saltvandsfiskeriloven. Fiskeriministeren får her en mulighed for at tilpasse os de nye regler.

Hovedingrediensen i dette lovforslag er naturligvis, at man fra fiskeriministeriets side nu tager stilling til, hvorledes vi her fra Danmark skal være med til at bevare laksebestanden, og ikke alene bevare den, men forøge mulighederne for, at dette fiskeri kan fortsætte.

Hr. Risgaard Knudsen mente, at det spørgsmål, som jeg i morgen får svar på fra fiskeriministeren, skal udlægges, som om det konservative folkeparti er i tvivl om, at fiskeriministeren har udført sit arbejde tilfredsstillende, idet han har forsømt noget. Jeg skal straks sige, at således er spørgsmålet ikke ment, hverken fra min side eller fra partiets. Spørgsmålet tager for så vidt ikke sigte på det lovforslag, vi nu behandler, men drejer sig simpelt hen om, at jeg beder om et svar fra fiskeriministeren på den rejste kritik af hensyn til visse eksportinteresser, altså på andre vareområder. Forudsætningen er, at jeg ikke mener, der er nogen kritik at rejse imod de danske laksefiskere. Vi må have argumenterne herfor gjort op af hensyn til andre eksporterhverv, så man bliver i stand til at svare på disse angreb.

Når man ser på de muligheder, som dette lovforslag skal give os, er der nogle problemer, som efter min mening er helt afgørende, og som vi kommer til at drøfte i det udvalg, som må blive nedsat om dette lovforslag. Jeg tror, vi her, som jeg før sagde, har at gøre med et lovanliggende, som ikke er affødt af den øjeblikkelige situation. Det

er et lovforslag, det er tanker, som man har arbejdet med ikke alene i fiskeriministeriet, men også i fiskeriets organisationer igennem flere år. Vi er nu ved den korsvej, hvor vi skal tage en beslutning om, hvorledes vi kan være med til ifølge de internationale konventioner, som Danmark har tiltrådt, at opfylde nogle af de forpligtelser, som vi mener er rimelige for at bevare og udbygge laksebestanden.

Det er rigtigt, at der i lovforslaget ikke fra fiskeriministeriets side angives noget kronebeløb hverken fra det offentlige eller fra fiskeriets organisationer. I den situation, vi nu kommer i, med den begrænsning af laksefiskeriet, som har fundet sted, og som vil finde sted, må der i udvalget være skabt et naturligt udgangspunkt for en drøftelse af, hvorledes disse udgifter skal afholdes, hvordan vi skal fordele det imellem de fiskere, som går på fangst efter laks, og statskassen. Jeg har en formening om, at vi her har en mulighed for at finde frem til en rimelig løsning, således at vi kan skaffe de midler, som Danmark naturligt må anvende på dette område. Vi må finde ud af, hvor meget denne behandling vil koste, hvor meget vi kan sætte ind, og hvor meget vi kan være medvirkende til, at laksen, denne kronede konge iblandt vore fisk, kan bevares også i fremtiden.

Når jeg har sagt det, så forekommer det noget urimeligt, at de både, som i et meget begrænset antal har drevet fangst netop på de områder, hvor kritikken er rejst, alene skal stå med ansvaret. De har for så vidt drevet et lovligt fiskeri, som har været et eksistensgrundlag for dem. Jeg håber og tror, at vi med dette lovforslag kan være medvirkende til, at vi i fremtiden kan bevare og forøge laksebestanden, således at vi også i fremtiden på en rentabel måde kan drive et laksefiskeri fra Danmark.

Henry Sørensen: Det lovforslag, som vi har til behandling, indeholder to afsnit, som den forrige ordfører også nævnte. For det første en udvidet bemyndigelse til ministe-

[Henry Sørensen.]

ren angående tilpasningen af vore regler til de internationale regler. Dette kan vi fra mit partis side anbefale. De nye internationale aftaler gælder ikke for de indre farvande syd for Kattegat, og det er meget afgørende, at der ved lovforslaget skabes større smidighed, således at man kan afpasse reglerne efter reglerne for konventionsområdet.

Det andet afsnit har et større perspektiv, og jeg vil gerne have lov at sige om dette afsnit, at det er egentlig ikke den allerheldeste atmosfære, man behandler dette forslag i, når vi betænker, hvad der foregår i disse dage af hetz. Der anvendes efter min mening meget dårligt valgte ord om, hvordan danske fiskere har båret sig ad. Danske fiskere bliver i øjeblikket nærmest betragtet som en slags havets fribyttere og forbrydere, det siges rent ud. Det er lidt forbavsende at høre på. Det lyder, som om det, de danske fiskere gør, er noget, der strider imod en bestående lovgivning. Det er det ikke. Det må stærkt understreges, at det danske laksefiskeri foregår fuldt lovligt og med lovlige midler på internationalt farvand, hvor man frit kan sejle og frit kan fiske, når man ellers overholder landenes bestemmelser om redskaber osv., de nationale bestemmelser. Der er ingen — så vidt mig bekendt — der på dette tidspunkt har overtrådt nogen som helst bestemmelse på dette område. Men hetzen er rejst, meget fejlagtigt, selvfølgelig, men den er rejst, og den kan blive til ubodelig skade for Danmark, hvis den får lov til at fæstne sig hos amerikanerne. Der gøres jo meget derovrefra, og det er rigtigt, som hr. Risgaard Knudsen var inde på, at der er store pengemidler bagved. Vi har på et tidligere tidspunkt rejst dette spørgsmål klart over for ministeren og har så sent som i går spurgt, hvad man kan gøre imod hetzen.

Selve det forslag, der foreligger nu, kan måske bidrage til i nogen grad at afbøde kritikken. Jeg føler mig en smule usikker over for det lige for tiden, for hetzen er jo gået over i en helt anden gænge; den er blevet mere generelt rettet mod vort land, og derfor ved jeg ikke, hvor meget det vil betyde. Men vi kan sige om forslaget, at det har i hvert fald to sider, en udadvendt og en indadvendt side, og jeg vil gerne beskæftige mig lidt med den indadvendte.

Det er rigtigt, som hr. Risgaard Knudsen var inde på, at dette forslag i hvert fald af rent reelle grunde, set med fiskeriets øjne her i landet, burde have været fremmet. Jeg må måske erindre den forrige fiskeriminister — som altså var hr. Risgaard Knudsen — om, at spørgsmålet også blev bragt på bane, mens han var minister. Dengang var det, som om vinden ikke blæste godt nok. Det er ingen særlig hård kritik imod den forhenværende fiskeriminister, bare en erkendelse af, at vi på det tidspunkt godt havde set det gennemført, men følte, i hvert fald efter de samtaler, vi havde lejlighed til at få med ministeren, at det måske ikke var tidspunktet. Det kan hr. Risgaard Knudsen få tid til at svare på ved en senere lejlighed.

Om selve forslaget indhold vil jeg sige, at vi ganske givet i princippet er enige, og selve hovedprincippet i forslaget er udmærket. Det går ud på at være med til at vedligeholde bestanden, måske oven i købet op hjælpe den — det sidste stiller jeg mig mere tvivlende over for. Det er vel naturligt under drøftelsen af et sådant lovforslag, hvorefter der skal pålægges erhvervsfiskeriet en afgift, at man kommer ind på spørgsmålet, om udgiften ikke bør bæres af bredere kredse end blot erhvervsfiskerne. Jeg tænker her på vort fritidsfiskeri, som jo i høj grad er organiseret. F. eks. har Sportsfiskerforbundet gang på gang vist vilje og også evne til at være med til at vedligeholde bestanden langt ud over det, de egentlig havde nødig.

De er ydermere gået så langt som til at berøre spørgsmålet, om ikke det ville være naturligt, at der blev indført et fisketegn for alle uden for erhvervsfiskeriet. Jeg håber, at fiskeriministeren har ændret sit synspunkt her i nogen grad. Jeg kender nok hans synspunkt fra forrige gang, vi havde det til debat; da var det just ikke så stor velvilje, der kom til orde omkring dette punkt. Jeg peger på det, fordi sportsfiskerne så sent som i dag har ytret deres mening på samme måde, som de så ofte før har gjort, og sagt: hvorfor må vi dog ikke være med? Det ville vel heller ikke være helt økonomisk umuligt at tage dette spørgsmål op, i hvert fald ikke umuligt at tage en forhandling med dem, selv om dette forslag skulle gå igennem i sin nuværende ordlyd. Jeg henstiller derfor til fiskeriministeren, at vi drager det ind i overvejelserne i det udvalg, der nu vil blive ned-

[Henry Sørensen.]

sat, og som jeg tror vi kan drøfte mange ting i, som vi ikke har tid til at komme ind på her.

Men det er klart, at danske fiskere, de danske laksefiskere, netop i disse timer ikke kan være i den samme stemning, som da disse tanker blev fremført på organisationsbasis over for fiskeriministeren og hans embedsmænd. Det er ikke uden grund; når man ser på den måde, de har været behandlet på udefra. Når jeg siger udefra, må vi ikke glemme, at vi har haft en omtrent lignende sag for blot et års tid siden, netop en hetz, der blev rejst i England og i Skotland, hvor man også brugte disse trusler — og de er vel ikke så helt tomme — imod eksporten. Denne hetz var vel i nogen grad medvirkende til at afskære danske laksefiskere fra et lige så frit og tilgængeligt område; nemlig Nordatlanten. Jeg understreger Nordatlanten, for der sker ofte den fejltagelse, at man siger, det foregår ved Norge. Det foregår somme tider 1.000 kvartmil fra Norge, det er dog en afstand. Nordatlanten er et frit farvand, og dér har man måttet gå med til en begrænsning, som i dag har afskåret de danske laksefiskere totalt fra at fiske. Jeg indrømmer, at der er en kort tid på godt halvanden måned, hvor de danske laksefiskere kan fiske, men man har været meget hensynsfuld, da man valgte dette tidspunkt; det er netop et tidspunkt, hvor laksen ikke ønsker at gå ind i de danske redskaber eller rettere at bide på de danske kroge. Dette tidspunkt er altså „velvalgt“. Med andre ord, man har fuldstændig afskåret dem fra at fiske.

Nu står man over for et nyt problem, som i sit perspektiv efter min opfattelse er meget alvorligt. Skal vi nu afskære fiskeriet på den øvrige del af havet, så er jeg en lille smule bange for — jeg ønsker at sige det netop her i dag — at dette kan få konsekvenser andre steder end netop i det havområde, vi for tiden snakker om. Jeg tror, ministeren ved, hvad jeg mener.

Om selve lovforslagets indhold vil jeg gøre et par bemærkninger. I § 23 a, altså den paragraf, der foreslås indsat efter den nuværende § 23 i saltvandsfiskeriloven, er der nogle bestemmelser, som forekommer mig en lille smule uklare, men det er noget, som vi måske kan høre lidt om her fra mini-

steren i dag eller måske under udvalgsarbejdet.

Det er kun erhvervsfiskeriet, der skal betale, sådan forstår jeg i hvert fald forslaget, og det må vi høre lidt mere om. Hvis det er tilfældet, henstiller jeg, som jeg gjorde i min indledning, at vi tager dette spørgsmål op, således at alle kan betale.

Den anden bestemmelse, jeg gerne vil pege på, er for så vidt en bestemmelse, man støder på ret ofte her i det høje ting, nemlig at Grønland og Færøerne er undtaget. I alle andre tilfælde skal jeg indrømme at det kan være nødvendigt, men her er der tale om, at man skal betale en afgift til udplantning af laks til gavn for alle dem, der ønsker at fiske, og jeg kan ikke rigtig forstå, at der kan være forskel på, hvis laksen bliver fjernet fra havet, om den bliver fanget af en grønlander, en færinger eller en dansker. Her har man altså valgt at sige, at danskeren må ikke fjerne noget, de andre kan fjerne og dermed udvikle deres fiskeri. Af fredningsmæssige grunde henstiller jeg, at man gør denne paragraf lidt bredere, således at den får den virkning, den rent reelt må have.

Jeg vil også gerne sige et par ord om en anden mangel i lovforslaget, som jeg meget vel kan forstå, også efter bemærkningerne, at det kan være lidt vanskeligt at rette på; det drejer sig om størrelsen af den laksefond, man ønsker oparbejdet. Det kan jo være vanskeligt at svare på spørgsmålet herom, men jeg mener dog at vide, at man har visse tanker om, hvor stor den skal være. Men da min taletid er udløbet, vil jeg slutte med at sige om dette punkt, at skal vi i gang hurtigt, så vil jeg i hvert fald anbefale, at den del, som staten havde tænkt sig at yde — formentlig halvdelen — hurtigt kan bevilges, således at vi kommer i gang på begyndelsesstadiet både af reelle grunde og for, at vi imod den propaganda, der er vendt imod os, kan bevise, at vi nu er i gang med at løse problemet, så det måske kan tage glansen lidt af propagandaen.

Jeg henstiller derfor til ministeren, at vi får en klar afgørelse af, hvorledes man havde tænkt sig dette sat i gang. I øvrigt kan jeg på mit partis vegne anbefale en velvillig og saglig behandling af lovforslaget.

Amtoft: Under normale forhold, det vil sige uden den amerikanske hetz, ville det

[Amtoff.]

kun have været en snæver kreds, der interesserede sig for lovforslaget om ændring af saltvandsfiskeriloven.

Som allerede nævnt tilsigter lovforslaget, at ministeren bemyndiges til at fastsætte ordensregler for fiskeriet både uden for og på fisketerritoriet, og endvidere får ministeren bemyndigelse til at opkræve en afgift af alle laks, der bringes i land, uanset hvor fisken er landet, og hvor laksen er fanget. Denne afgift indgår i en fond, der skal anvendes til udsætning af lakseyngel.

Vi må nok indrømme, at Danmark har været en lille smule tilbageholdende med hensyn til udsætning af lakseyngel. Der har været megen kritik heraf i udlandet, og også hr. Risgaard Knudsen var noget kritisk. Måske kunne hr. Risgaard Knudsen have sørget for, at denne mangel ikke havde været til stede, hvis han i sin ministertid havde været nok så positiv over for sagen. Men med lovforslagets gennemførelse skulle der være opnået meget med hensyn til udsætning af yngel.

Der er mellem de interesserede lande opnået en delvis begrænsning af laksefiskeriet både ved Vestgrønland og ved Nordnorge. Jeg skal ikke her komme ind på begrænsningerne, men bare fremføre, at disse begrænsninger navnlig for området ved Norge — noget, som hr. Henry Sørensen var inde på — vil være meget generende for mange danske fiskere, og jeg kan derfor kun være tilfreds med, at der ved statslån gives danske laksefiskere mulighed for at vende sig mod andre former for fiskeri.

Det, man må være mest betænkelig ved, er, at der er lystfiskere i USA, som forsøger på at banké en antidansk stemning op, fordi Danmark tillader sig at fiske laks på internationalt farvand. Det er et spørgsmål, om disse kredse vil være tilfredse med de begrænsninger af fiskeriet, som jeg har nævnt, om de vil være tilfredse med, at Danmark nu udsætter lakseyngel. Det ville jo være meget ubehageligt, hvis der i USA opstod en kampagne med mottoet: køb ikke varer fra Danmark. Jeg mener, vi er nødt til at drøfte i udvalget, hvordan vi kommer ud af den meget ubehagelige situation. Det er desværre ikke nok at have ret. Vi må også kunne overbevise vore kritikere om, at vi har det.

Jeg kan på det radikale venstres vegne anbefale lovforslaget.

Vivike: Jeg hilser dette lovforslag velkommen, men under devisen bedre sent end aldrig. For jeg deler i allerhøjeste grad hr. Risgaard Knudsens stærke beklagelse af, at det ikke er kommet noget før. Min mening er, at lovforslaget burde have været fremsat for 5-6 år siden.

Nu er det altså kommet, og det er på en måde kommet til verden under tvang, for i den famøse laksekrig, som er meget usaglig — var det fra Englands side og er det fra Amerikas side nu — har vi stået noget svækket, idet vi ikke som andre nationer, bl. a. Norge og Sverige, har gjort noget for at udsætte lakseyngel i danske farvande.

Vi har i det hele taget været meget karrige med alt, hvad der hedder udsætning af fisk. Som eksempel kan nævnes, at Ribe til Sportsfiskerforening indsamlede 3.000 kr. udsætning af Atlantlaks og anmodede fiskeriministeriet om et tilskud og fik tilbud om et tilskud på 88 kr., men der var den klausul, at det skulle foregå i samvirke med fiskerikontrollen; den kontrol skulle sportsfiskerforeningen betale, og det ville koste meget mere end de 88 kr.

Det, jeg synes er galt ved lovforslaget, er, at det er danske fiskere, der skal betale. Der skal oprettes en fond, og danske laksefiskere skal betale en afgift. Andre landes fiskere vil jo også få glæde af udsætningerne, men de kommer ikke til at betale noget; min mening er, at staten bør betale det, det koster at udsætte denne lakseyngel, og dermed undgår vi jo også en masse dyr administration.

Det er meningen, den skal udsættes i danske åmunding, men her vil jeg gerne komme ind på noget, som i høj grad kommer lovforslaget ved. Det er ikke nok, at vi udsætter lakseyngel, vi må også prøve på at indrette det sådan, at den kan overleve, og vi gør jo næsten det modsatte. Nu påbegynder man et stort afvandingsprojekt fra Hedeselskabets side i Hvidemose, og det indeholder en meget stærk fare for, at der kommer en vældig udvikling af okker i Skjern Å. Skjern Å er jo en af de åer, som skal bruges til at udsætte lakseyngel i. Må jeg nævne Vorgod Å. Der er så meget svovlsyre i vandet, at en rulle pigtråd er ætset væk i

[Vivike.]

løbet af få dage. Denne svovlsyre kommer fra brunkulslejer, altså gamle, nedlagte brunkulslejer; den kan standses, og det er nødvendigt at standse den, fordi Vorgod Å løber ud i Skjern Å, som jo også skal bruges til opdræt af lakseyngel. Det bliver en meget tvivlsom investering at sætte al denne yngel ud, hvis vi ikke sørger for, at den kan trives i vandet, hvis det er fyldt med okker eller svovlsyre. Jeg vil også nævne Gudenåsystemet, vort allerstørste vandsystem, der i sin tid vrimlede med laks; det holdt op, lige så snart Tangeværket blev bygget. Godt nok blev der bygget en laksetrappe, men den fungerer bare ikke; laksene kan ikke komme op over den, skønt den er bygget efter statens anvisninger.

Altså, skal vi virkelig gøre noget for at udklække laks, så må vi have en ny trappe, og den må staten betale, eller også må vi rive Tangeværket ned. Det spiller sådan set overhovedet ingen rolle i elforsyningen og fremstiller i øvrigt en alt for dyr strøm.

Til slut vil jeg spørge ministeren, om han ikke anser det for rimeligt, at Danmarks Sportsfiskerforbund bliver repræsenteret i det udvalg, der bliver nedsat for at administrere laksefondens midler.

Kjær Rasmussen: Jeg synes for en gangs skyld, at det ikke er så tosset, hvad den borgerlige regering her har foreslået. Det er naturligvis rimeligt med ensartede ordensregler i alle danske farvande, og det lader da også til, at der er bred enighed om det.

Så er der spørgsmålet om den laksefond, man vil oprette, et spørgsmål, som her har givet anledning til nogen uenighed. Vi har fra VS' side ofte kritiseret, at regeringen med stor tilslutning her i salen uden videre støtter det private erhvervsliv på forskellig måde uden modkrav til det samme erhvervsliv. For en gangs skyld går man, må vi erkende, den modsatte vej her. Det bliver ganske vist forbrugerne, som kommer til at betale, men det må vel også være rimeligt, at de folk, der spiser laksen, er med til at fremme væksten af nogle nye; for alle os, som kun spiser fersk røget laks af høflighed, er der jo slet ikke noget problem.

Lad mig sige til slut, at vi synes, dette lovforslag er rimeligt. Dog kunne vi godt

have tænkt os at se nogle beløbsstørrelser i forbindelse med lovforslaget.

Fiskeriministeren (A. C. Normann): Der er jo gjort mange bemærkninger til forskellige sider af denne sag; jeg skal forsøge at svare på de væsentligste af dem.

Det ærede medlem hr. Risgaard Knudsen bebrejdede mig, at jeg var kommet noget sent frem med denne sag; det havde jeg egentlig ikke ventet. Det ærede medlem har jo igennem en årrække haft alle chancer for at imødekomme de ønsker herom, som også blev fremsat over for ham, da han var fiskeriminister. Men det er jo så let med dette ping-pong-spil, frem og tilbage: hvorfor gjorde du det ikke? Nå, nu gør jeg det altså.

Det er rigtigt, at laksefiskeriet har været lovligt og er lovligt, og det er også rigtigt, at der er ganske overordentlig meget usagligt i den kampagne, der er rettet imod Danmark og det danske laksefiskeri i denne sag fra forskellige landes side, i øjeblikket mest aktuelt fra De Forenede Stater.

Man siger, at vi kunne have pålagt fiskerne den afgift, der her er tale om, noget tidligere; og at man ville have tillagt det en vis betydning, hvis det var sket. Nu vil jeg gerne inddømme, også til forsvar for det ærede medlem hr. Risgaard Knudsen, da han var fiskeriminister, at der har været nogle år, hvor vi ikke rigtig var oplagt til at lægge flere byrder på fiskerne. Jeg har ikke haft nogen stærk spore til det, det vil jeg gerne tilstå rent ud. Det er faktisk presset udefra, der har fået mig til alligevel at gå med på det, også ud fra den synsvinkel, at fiskeriorganisationerne selv har billiget; at vi gør det med den motivering, der nu er fremført på international basis. Det er jo sådan, at de øvrige byrder, der nu lægges på laksefiskerne, gælder fra nu af; med praktisk virkning vel fra februar måned.

Man spørger, om informationerne over for USA i forhold til den hetz, der er rejst imod os, er tilstrækkelige, og deroverfor må jeg vist tilstå, at det er de ikke. Men jeg tror ikke, jeg kan finde på noget, der er tilstrækkeligt. Jeg tror heller ikke; at medlemmer af dette høje ting kan det, for det har nemlig vist sig meget tydeligt, at de argumenter og de oplysninger, man kan fremkomme med, ikke er afgørende for, om disse stemninger

[Fiskeriministeren.]

holdes i live, først i Skotland og nu i De Forenede Stater. Det har faktisk vist sig på en forstemmende måde, at selv om vi stod med meget stærke saglige argumenter over for de pågældende lande — for det gjorde vi, og hetzen var usaglig — så har det ikke dæmpet den så forfærdelig stærkt, og jeg har indtryk af, at man fra de kredse, der rejser disse stemninger imod os, ikke har været særlig villig til at lytte til saglige argumenter. Jeg kan nævne, at den arbejdsgruppe af sagkyndige biologer, som har fået pålagt den opgave at undersøge, hvorvidt det danske fiskeri af laks ved Grønland kunne have nogen nævneværdig indflydelse på bestanden og på opgangen i floderne i Canada, USA og Skotland og andre steder, har udtalt, at det har det ikke, men denne udtalelse har overhovedet ikke, så vidt jeg har set, været kommenteret eller søgt imødegået på saglig måde i de pågældende lande. Så jeg kommer vist til at tilstå, at det, der er sket, ikke er tilstrækkeligt. I alle tilfælde er angrebene på os fortsat, men vi har sagt det til dem, som var det sagligt rigtige, vi har givet dem oplysninger, som burde kunne standse sådanne angreb på os. Og én ting må jeg da også sige: heldigvis står regeringerne i de pågældende lande jo ikke bag ved de angreb, der rettes på os. Den amerikanske regering har stemt, og det har den engelske også, for de restriktioner, der blev aftalt sidste sommer i London og i Canada, i laksefiskeriet og har dermed i virkeligheden sagt, at for 1971 for Nordvestatlantens vedkommende og for 1971 og 1972 for Nordøstatlantens vedkommende er man tilfreds med, at Danmark nu foretager disse indskrænkninger, hvorefter man har forbeholdt sig at forhandle videre med os, når resultatet af de videnskabelige undersøgelser, der samtidig skulle finde sted, er afsluttet. Men jeg vil naturligvis gerne modtage ideer til, hvad man yderligere kunne foretage sig. Nu skal jeg jo i morgen svare på et spørgsmål om, hvad vi har gjort, og kan måske forbeholde mig at vente med det væsentligste deraf til spærgetiden i morgen.

Hovedsagen er altså, at det har været ganske overordentlig vanskeligt at få ørenlyd for saglige oplysninger og saglige argumenter i den pågældende sag.

Da det ærede medlem hr. Risgaard Knud-

sen begyndte med at takke mig for det initiativ, jeg her havde taget, regnede jeg med og håbede på, at han så også ville støtte lovforslaget, men så kom det frem, at det ærede medlem ikke syntes, man skulle lægge afgifter på laksefiskerne, men udelukkende lade staten betale; derfor ved jeg egentlig ikke rigtig, hvor jeg er henne med det ærede medlem, om han vil støtte lovforslaget eller han ikke vil. Men det får vi nok rede på.

Det ærede medlem omtalte laksefiskerne som en snæver kreds. Ja, ja, det er jo altså alle danske laksefiskere, der er tale om, også dem, som fisker laks i Østersøen og andre steder, så det er ikke så snæver en kreds, det er faktisk hele kredsen. Jeg har følt det sådan — og det tror jeg også de andre, som deltog i kommissionsforhandlingerne i London, har følt — at det spillede en vis rolle, når vi talte med de andre lande om det, at man kunne sige til dem: ja, afgiften bæres jo foruden af staten også af de fiskere, som fanger laksen; hvilket jo i alt fald ikke skulle kunne anspore dem til at fange flere.

Det ærede medlem hr. Risgaard Knudsen stillede mig et utålmodigt spørgsmål om, hvorfor det trækker ud med forelæggelsen af den omtalte konvention. Den er jo knyttet til lovforslaget om internationale reguleringsforanstaltninger, og dette forslag foreligger faktisk udarbejdet, men venter på en stillingtagen fra det grønlandske landsråd, som vi er nødt til at afvente i henhold til de aftaler herom, vi har med Grønland.

De ærede medlemmer hr. Henry Sørensen og hr. Risgaard Knudsen spurgte, hvorfor lystfiskerne eller sportsfiskerne — vi bruger vist begge udtryk i flæng — ikke er med i dette, og hvorfor vi ikke har fisketegn, for i så fald ville de jo være med. Nu er det jo nok en lille kreds af sportsfiskerne, der tager laks her i landet, som det er værd at nævne. Jeg kender såmænd ikke rigtig omfanget deraf, for det får vi vel næppe nogen nøje indberetning over, men der bliver da fanget nogle laks også af sportsfiskere. Der er det at sige til det, at når de ikke er taget med her, for det kunne man i og for sig godt have gjort, så er det, dels fordi det ville være fuldstændig ukontrollabelt og i alt fald så dyr en kontrol, at det slet ikke kunne svare regning at tage dem med, dels fordi man må sige, at laksefiskerne i sportsfiskernes kreds selv betaler en hel del til udsætning. Det var

[Fiskeriministeren.]

det, det ærede medlem hr. Vivike mindede om: det gør de jo igennem de foranstaltninger, de selv har i gang i så henseende.

Afgiftens størrelse, som også er blevet omtalt her, er det vist først rimeligt at søge at angive nærmere beløb for efter den i lovforslaget forudsatte forhandling med organisationerne. Det er min hensigt at søge bevillingsmyndighedernes godkendelse af en læneordning for de laksefiskere, der er særlig hårdt ramt af restriktionerne for laksefiskeriet i Nordatlanten, til et beløb, der skulle anvendes til forandring af kuttere, forandring af grej, i tilfælde af at de tvinges over i andet fiskeri. Det vil også være muligt, at man inden alt for længe kan få et indtryk af, hvor mange der vil gå ud af laksefiskeriet som følge af den udvikling, vi her taler om, og det vil måske være noget lettere at tale om afgiftens størrelse, når vi er kommet dertil.

Egentlig har jeg haft den tanke — men jeg tør ikke sige, at det bliver det endelige resultat, for det afhænger igen af forhandlingen med de organisationer, som vi plejer at tale med om disse ting — at statskassen burde yde et tilsvarende bidrag til formålet som det, der indgår i afgiften fra fiskerne; men det vil jeg gerne vente med at tale om, til vi har lidt større klarhed over disse ting.

Jeg er ganske enig med det ærede medlem hr. Henry Møller og det ærede medlem hr. Henry Sørensen i den måde, hvorpå de omtaler de aktuelle angreb på det danske laksefiskeri, som jeg som allerede antydet ikke finder der er noget større sagligt hold i, og som jeg heller ikke tror har fået et sådant omfang, at der er grund til at føle de trusler, der er nævnt, som værende særlig alvorlige; det vil jo afhænge af, hvilket omfang de får i de lande, hvor de rejses.

Det ærede medlem hr. Risgaard Knudsen har jo som fiskeriminister været ude for krav om flere penge til udsætning, og også jeg har været det gennem en periode, men man må dér huske, at vi hidtil, medmindre man skulle gennemføre en lovændring, kun har haft 56.000 kr. — det er hele det ringe beløb — til rådighed til at gøre godt med med hensyn til udsætning, og det har stort set været administreret sådan, at det er ydet til sportsfiskerforeningerne nogenlunde i forhold til deres størrelse. Derfor kan det

ærede medlem hr. Vivike med rette pege på, at det er meget, meget små beløb, der er givet til en lille sportsfiskerorganisation som den ved Ribe; vi har altså blot ikke haft større beløb at klare os med.

Angående spørgsmålet om fisketegn kan jeg sige, at folketinget hidtil jo næsten enstemmigt har vendt sig imod en sådan foranstaltning, og det håber jeg for min part — det er det ærede medlem hr. Henry Sørensen og jeg jo ikke enige om — at folketinget også i fremtiden vil gøre. Vi kunne tale om det, hvis det var sådan, at man kunne lade lystfiskerne betale i forhold til deres fangst på samme måde som det, vi nu er i gang med at gøre det for laksefiskernes vedkommende; i så fald kunne man sige, at der var mere saglig rimelighed i det. Men det lader sig formentlig ikke gøre. Og jeg er ikke sikker på, at det ikke har en ganske betydelig vægt, hvad det ærede medlem hr. Henry Sørensen siger om konsekvenser andre steder. Det er jo ikke så unaturligt, hvis vore nordiske venner, hvis Norge kommer og siger til os i den fremtidige laksepolitik: I kan ikke godt give os dårligere vilkår end dem, I giver USA og andre lande.

Med hensyn til den foreslåede nye § 23 a og dette med, at færingerne ikke er med og grønlænderne ikke er med, kan jeg sige, at det er muligt, det ville være rimeligt at anmode Færøerne om at være med. Jeg tror, det ville være rigtigt, og jeg tror i og for sig også, at det ville være i Færøernes interesse, men der er jo det, at fiskeriet for Færøernes vedkommende er et hjemmestyreanliggende.

Jeg takker de ærede medlemmer hr. Amtoft og hr. Vivike for tilslutningen til lovforslagets principper. Jeg har nævnt over for hr. Vivike, hvor få midler vi havde til udsætning.

Med hensyn til det, hr. Vivike siger om, at staten burde betale det hele, tror jeg at kunne tilføje til det, der her er sagt, at der i organisationerne og blandt de ledende folk i fiskeriorganisationerne har været forståelse for betydningen af, at laksefiskerne selv er med til at betale det, dette koster. Det vil formentlig blive meget beskedne beløb for den enkelte laksefisker, der bliver tale om. Jeg har da heller ikke fra fiskeriets side hørt krav om, at fiskerne skulle være fri for at deltage i dette på samme måde som staten

[Fiskeriministeren.]

og skatteyderne. Men det er måske rimeligt, at det ærede medlem hr. Risgaard Knudsen og det ærede medlem hr. Vivike har været, om jeg så må sige, ude med snøren i denne sag, for de er i virkeligheden meget mere fiskerivenlige, end fiskerne selv er det; fiskerne har ikke ønsket at være fri for at deltage i dette; men at de, som gerne vil popularisere sig hos fiskerne, synes, de skal være fri, ja, det er jo noget, vi slet ikke er ukendt med her i det høje ting.

Spørgsmålet om, hvorvidt Sportsfiskerforbundet burde være med i udvalget, er en ting, jeg gerne vil overveje og eventuelt være med til at drøfte i udvalget.

Risgaard Knudsen: Lovforslaget drejer sig jo dels om § 11, dels om § 23 i saltvandsfiskeriloven.

Det er vedrørende § 11, ministeren ønsker at få en vidererækkende bemyndigelse, og det er i den forbindelse, ministeren i bemærkningerne til det foreliggende lovforslag har bebudet yderligere et lovforslag.

På denne baggrund har jeg spurgt om, hvornår dette andet lovforslag vil blive fremsat. Jeg ved ikke, om jeg må forstå ministerens bemærkninger herom i dag derhen, at lovforslaget endnu ikke har været behandlet i det grønlandske landsråd, for det er klart, at en behandling dér skal lovforslaget også have. Men hvis det er tilfældet, vil jeg da ikke mene, at man bør behandle den del af det foreliggende forslag til ændring af loven, der vedrører § 11, på nuværende tidspunkt; jeg vil da foreslå, at man udsætter behandlingen af denne del af lovforslaget, til vi bliver bekendt med det andet lovforslag, som ministeren allerede har bebudet, og alene koncentrerer os om den del af lovforslaget, der vedrører saltvandsfiskerilovens § 23, og som omhandler selve lakseproblemet. For det er klart, at dette sidste problem trænger sig på, og det er nødvendigt, at vi også her finder en forsvarlig løsning.

Men jeg håber da, at ministeren vil give mig medhold i, at det ikke går an, at vi vedrørende § 11 her i tinget simpelt hen lovgiver i blinde. Jeg står ganske uforstående over for, at man i ministeriet og fra ministerens side har taget denne del af lovforslaget med, når spørgsmålet, som ministeren i dag

oplyser, er uafklaret, allerede af den grund at det endnu ikke ifølge ministerens oplysninger er færdigbehandlet i det grønlandske landsråd.

Henimod slutningen af ministerens svar-tale forstod jeg ministeren på den måde, at han var noget betænkelig ved, at staten alene skulle afholde udgifterne. Men forinden havde ministeren jo på en meget venlig måde over for mig tilkendegivet, at ministeren også var betænkelig ved at pålægge laksefiskerne en afgift som den foreslåede.

Jeg må sige, at ministerens første udtalelse, som jo var lanceret under en venlig form, tiltaler mig noget mere end den sidste. Vi må nemlig ikke se bort fra, at skal vi nu også til at opbygge en laksefond, som ministeren betegner den i lovforslaget, ja, så skal vi have en fond, som ifølge bemærkningerne også kræver en eller anden form for administration. Der er ikke tale om store beløb i denne sammenhæng, så allerede af den grund vil jeg anse det for rigtigt, at man starter med, at staten alene afholder udgifterne. Derved får man også mulighed for at komme i gang straks, og det mener jeg der er behov for.

Ministeren var inde på, at vi her ved denne lejlighed kunne spille ping-pong — var det ikke det udtryk, ministeren anvendte? Dertil vil jeg da gerne sige — denne bemærkning skal også være adresseret til det ærede medlem hr. Henry Sørensen — at man kan jo sagtens stå og henvise til, hvad der er sket, og hvad der burde være sket på et tidligere tidspunkt. Men det, der er det væsentlige, er, at biologerne — sådan forstår jeg det — nu er i stand til nærmere at angive de vandområder, hvor en udsætning som den foreslåede bør finde sted, og det er jo noget meget væsentligt, lad det være understreget. Det har man ikke været i stand til på samme kontante måde tidligere.

Og så til allersidst, foranlediget af en bemærkning fra det ærede medlem hr. Henry Sørensens side: Jeg forstår, at der er sket en kursændring i venstre med hensyn til spørgsmålet om fisketegn. Jeg har tidligere forstået, at venstre ligesom ministeren var betænkelig ved en fisketegnsordning, men jeg forstår på hr. Henry Sørensens udtalelser i dag, at venstre har ændret stilling her og nu er tilhænger af, at man får en fisketegnsordning, der omfatter alle lystfi-

[Risgaard Knudsen.]

skere; ja, selv børn, der sidder ved en åbred eller et bolværk med en snøre, skal nu efter venstres nye opfattelse til at betale en afgift til staten. Her må jeg advare. Jeg er meget betænkelig ved at betrede en sådan vej.

Henry Sørensen: Jeg må måske have lov at svare hr. Risgaard Knudsen først; det han sagde, er jo det, der er lettest at huske, da det er sagt så nylig og så stærkt.

Jeg ved ikke, om venstre har ændret syn på fisketegnet, men vi har det sådan i venstre, og det er da min opfattelse, at det vil fortsat være sådan, at vi ikke er bundet til at have bestemte meninger, heller ikke til dette lovforslag, og jeg håber, det også gælder hr. Risgaard Knudsen og hans gruppe. Jeg var meget glad for hans bemærkning om, at man sagtens kan henvise til, hvad der burde være sket. Det er nemlig rigtigt, hr. Risgaard Knudsen, det kan man gøre, og så skal vi ellers lade det ligge.

Jeg er glad for, at ministeren gav visse tegn til, at vi under udvalgsarbejdet måske kan få formuleret visse ting på en lidt anden måde. Lovforslaget har jo ikke nødvendigvis at skulle være færdigt med det samme, fordi det ligger på tingets bord, og somme tider kan et meget langt og grundigt udvalgsarbejde medføre ændringer.

Jeg er klart enig i ministerens udtalelser om, at saglig argumentation over for Amerika i dette tilfælde har vist sig at være nytteløs, og derfor spørger ministeren det høje ting, om nogen har bedre ideer. Jeg bør måske lidt sagtmødt fremkomme med en enkelt her ved slutningen af behandlingen, nemlig den, at regeringen sagde dels til den amerikanske regering, dels til den offentlighed, der i dag udøver en kraftig propagandavirksomhed, at dette kan og vil vi ikke finde os i. Vi har ikke gjort noget, der strider imod internationale love eller aftaler. Så langt tror jeg at regeringen i hvert fald bør gå, og jeg opfordrer til, at man gør det hurtigst muligt.

Så vil jeg gerne sige om den gamle kæp-

hest, må jeg vel have lov at kalde det, hr. minister, fisketegnene — jeg tager jo små smuler op, når de er der — at der var dog, synes jeg, en lille bedring i ministerens synspunkt, idet han jo nævnte, at man dog kunne snakke med sportsfiskerne, ja, ministeren gik oven i købet så langt som til at foreslå, at man kunne tage dem med i et udvalg. Det er dog for mig et skridt på vejen. Måske kan vi finde en ordning, som er tilfredsstillende på alle områder.

Så har jeg et lille hjertesuk tilbage, hr. minister. Måske har jeg ikke hørt godt nok efter — det forsøger jeg ellers altid at gøre, når ministeren er på talerstolen — men ministeren henviste til, at Færøerne havde deres hjemmestyreform osv., lad mig undlade at lægge så megen vægt på dette, men ministeren glemte Grønland, og da ministeren jo også er Grønlandsminister, ville det have været interessant at høre hans forklaring på, at man i Grønland ikke skal betale afgift.

Formanden: Jeg må gøre opmærksom på, at efter forretningsordenen er personlig tiltale ikke tilladt hverken til ministre eller medlemmer.

Fiskeriministeren (A. C. Normann): Når man her i lovforslaget har friholdt grønlænderne for at betale en sådan afgift, hvad jeg mener er rigtigt, er det, fordi man under kommissionsbehandlinger og under de internationale forhandlinger foreløbig har godkendt det princip, at grønlænderne har en særlig stilling her, og deres fiskeri inden for deres lokale fiskeriterritorium er jo ikke dækket af konventionen. Jeg tror, at sagen om laksefiskeriet og fiskerisituationen i Grønland i det hele taget med al mulig styrke må tilsige os ikke at gøre forholdene vanskeligere for grønlænderne, end de er i øjeblikket for det rent lokale fiskeris vedkommende. Grønlænderne står over for meget, meget vanskelige vilkår i den kommende tid, efter at torskefiskeriet er slået fejl og isen har hindret fiskeri store dele af

[Fiskeriministeren.]

året. Dette er en yderligere begrundelse for at søge grønlanderne friholdt. Dertil kommer, at man i Grønland ikke fisker sådan med en mindre flåde af store fartøjer, men med en hel række små både, og der er en del linefiskeri, altså fiskeri, der har en helt anden karakter end det, vi her taler om. Derfor tror jeg, det vil være rigtigt at holde Grønland udenfor.

Så ved jeg ikke, om ikke det ærede medlem hr. Risgaard Knudsen har gjort sig skyldig i en misforståelse, for jeg kan nemlig ikke se det nødvendige i at vente med første del af det lovforslag, vi her behandler, indtil landsrådet har talt. Det skulle jo ske i forbindelse med et forslag til lov om internationale reguleringsforanstaltninger vedrørende fiskeri, som skal fremsættes senere, og som vedrører andre områder end dem, der her er tale om. Det har hovedsagelig været farvandedene syd for området ved Bælternes og Sundets nordlige udløb, som har været dækket af konventionen, mens der nu er tale om at bruge bestemmelserne også for Østersområdet. Jeg tror ikke, man kan tale om at lovgive i blinde, da det ikke har noget med hinanden at gøre. Men jeg kan i øvrigt sige til beroligelse for det ærede medlem, at Grønlands landsråd netop er kommet her til København, og at jeg vil søge at få landsrådets godkendelse til at få disse bestemmelser gennemført.

Det ærede medlem hr. Henry Sørensen antydede, hvad vi skulle sige til USA, men jeg tror, vi bliver nødt til at sige, at det kan ikke nytte noget blot at fremdrage de særlige argumenter, som, så vidt jeg kan se, taler for det danske standpunkt. Jeg tror faktisk, vi bliver nødt til at søge at imødegå agitationen. Vi gør f. eks. allerede det, at vi besvarer hver enkelt skrivelse, der kommer enten til ambassaden i Washington eller til ministerier her i København, og vi har også forskellige andre planer, men jeg havde regnet med, da der nu er stillet to spørgsmål om det til i morgen, ved den lejlighed at kunne give nærmere oplysninger om den side af sagen.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Efter de faldne udtalelser foreslår jeg, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om folkebiblioteker m. v.

(Lovforslaget (nr. 82) findes i tillæg A. sp. 1613, fremsættelsen i tidenden sp. 1645).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Lysholt Hansen: Jeg beklager, at kulturministeren har måttet fremsætte lovforslaget om at nedskære tilskuddet til folkebiblioteksvæsenet. Jeg tror, ministeren har været ked af at skulle fremsætte dette lovforslag, som jo i virkeligheden betyder, at kommunerne må give afkald på et statstilskud på 10-12 mill. kr. i det finansår, der begynder nu 1. april. Det vil sige, at kommunerne på en måde er ført bag lyset. De har lavet deres budgetter på biblioteksområdet på et tidspunkt, da de regnede med at få en refusion fra staten på 45 pct. af driftsudgifterne op til 275.000 kr. og 30 pct. af driftsudgifterne derudover. Nu foreslår ministeren at sætte disse satser ned fra 45 pct. til 40 pct. og fra 30 pct. til 27 pct., og det giver altså et provenutab for kommunerne på 10-12 mill. kr. Jeg beklager, at ministeren må fremsætte dette lovforslag, fordi det, så vidt jeg er orienteret, er det eneste af regeringens spareforslag, der rammer kommunerne allerede fra 1. april i år. Alle andre lovforslag, der er fremsat som led i spareplanen, skal, så vidt jeg er orienteret, først have virkning fra 1. april 1972. Men her laver man altså på et specielt område en ordning, der betyder, at kommunerne på et kulturområde må give afkald på et så væsentligt beløb som 10-12 mill. kr.

Jeg vil gerne spørge ministeren, om det er et engangsforetagende, om det er en besparelse, vi kan regne med kun gælder for det år, der begynder nu 1. april, eller om denne nedsættelse af refusionsprocenten også skal gælde i følgende finansår, for så må jeg yderligere beklage det.